

ДОСИТЬ ТРУЇТИ
УКРАЇНУ!

ЗВІТ

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ГС «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ»

РІК АДВОКАЦІЇ, ВІДНОВЛЕННЯ
ТА ПІДЗВІТНОСТІ

2025

Дякуємо

Силам оборони України за захист
та можливість працювати і стояти
на захисті довкілля! Разом до Перемоги!

Склад ДТУ

ГС Досить труїти Кривий Ріг/ Кривий Ріг /

ГО Флора / Кропивницький /

ГО Дзига / Запоріжжя /

ГО "Фрі Ардуіно" та громадська мережа моніторингу якості повітря EcoCity / Івано-Франківськ /

ГО Зелений лист / Одеса /

ГО Зелений світ - друзі ЗЕМЛІ / Дніпро /

ГО Екосенс / Запоріжжя /

ГО Довкола / Тернопіль /

ГО Maidan Monitoring Information Center / Харків /

ГО Team4Ukraine / Чехія /

БО «БФ «Перший фонд відновлення України»» / Київ /

ГО Покровська правозахисна організація ЩИТ / Покровськ /

ГО “”Машина часу / Дніпро /

ГО “Кінбурн”

ГО “ Центр суспільних рішень Еко-імпульс”

Центр громадянського суспільства “Друкарня” / Слов'янськ - м. Івано-Франківськ /

ГО Добра воля / Харків /

ГО «Рушії змін» / Зеленодольськ /

Ми ведемо свою діяльність з 2016 року

Захист довкілля та екологічних прав наш спосіб життя

У 2020 році ми започаткували всеукраїнську коаліцію громадських організацій “Досить труїти Україну!” В єднанні наша сила, в синергії ми рухаємо зміни, довкілля наш дім та найцінніша спадщина для майбутніх поколінь.

Місія

сприяти сталому розвитку та діяти заради відновлення та захисту права громадян на чисте та безпечне довкілля в Україні, впливати на екологічну свідомість суспільства, спрямовувати свою діяльність на залучення громадськості до прийняття екологічних рішень

Візія

розвиток в гармонії з турботою для збереження довкілля

2025 рік для ГС «Досить труїти Кривий Ріг» став роком стратегічної адвокації, посилення підзвітності органів влади та системної роботи над відновленням екологічної безпеки промислових агломерацій в умовах війни. Продовжуючи логіку 2024 року, що проходив під гаслом «Вода – джерело життя», у 2025 році ми зосередилися на тому, щоб питання водної безпеки, якості повітря та доступу до екологічної інформації стали частиною державної політики та місцевих стратегічних документів.

Ми працювали в умовах одночасного відновлення промисловості, посилення навантаження на довкілля та збереження воєнних ризиків. Саме в цей період особливо гостро постало питання підзвітності бізнесу та держави перед громадянами. Наша команда виступила системним експертним гравцем, який не просто реагує на окремі загрози, а формує довгострокові правила гри.

2025 рік для ГС «Досить труїти Кривий Ріг» став роком системної роботи над:
захистом екологічних прав мешканців промислового регіону
адвокацією прозорих рішень у сфері водної безпеки
участю в реформуванні довкіллевого законодавства
розвитку громадського моніторингу
посиленням всеукраїнської коаліції

ПАРТНЕРИ ПО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ 2025

- Громадська організація «Право Є!»
- Громадська організація «ЕкоСенс»
- Донецький державний університет внутрішніх справ
- Криворізький навчально-науковий інститут
- Українська лабораторія громадських досліджень Громадська організація «Довкола»
- Громадська організація «Центр Безпеки та Відновлення»
- Інформаційний центр «Майдан Моніторинг»
- Громадська організація «Еко-імпульс»

НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ З ЯКИМИ МИ СПІВПРАЦЮЄМО

Одеський державний
екологічний університет

УКРАЇНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

Національний технічний
університет України
Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського

У 2025 році ми почали співпрацю з
LuxDev: Luxembourg Agency
for Development Cooperation

ВСЕУКРАЇНСЬКА КОАЛІЦІЯ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ УКРАЇНУ»

Центр Безпеки та Відновлення

Машини часу

Дзига

Екосенс

Рушії змін

Фрі Ардуіно

Перший фонд відновлення України

Досить труїти Кривий Ріг

Флора

Кінбурн

Зелений лист

Покровська правозахисна організація "Щит"

Еко-імпульс

Центр громадянського суспільства "Друкарня"

Team4Ukraine

Довкола

Добра воля

Майдан Моніторинг

м. Дніпро

м. Дніпро

м. Запоріжжя

м. Запоріжжя

м. Зеленодольськ

м. Івано-Франківськ

м. Київ

м. Кривий Ріг

м. Кропивницький

м. Миколаїв

м. Одеса

м. Покровськ

м. Полтава

м. Слов'янськ - м. Івано-Франківськ

м. Стратов, Чехія

м. Тернопіль

м. Харків

м. Харків

ПРОЄКТИ 2025

НАШІ ПАРТНЕРИ У 2025 РОЦІ

**Prague
Civil Society
Centre**

з 2024 року

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

з 2019 року

з 2019 року

«МОБІЛІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКИХ ІНІЦІАТИВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПІДЗВІТНОСТІ УРЯДУ НА СХОДІ УКРАЇНИ»

за фінансової підтримки **National Endowment for Democracy**,
вересень 2023 р. — серпень 2025 р.

Мета: сприяння підзвітності влади через залучення громадськості.

«ІНСТИТУЦІЙНА ПІДТРИМКА ГС “ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ”»

за фінансової підтримки **Prague Civil Society Centre**,
травень 2024 р. — квітень 2026 р.

Мета: підтримка діяльності, організаційної спроможності та розвитку організації з метою активної участі у процесах реконструкції та відновлення, гуманітарного розмінування деокупованих територій та обміну знаннями та досвідом між громадами, ОГС та органами влади.

«ЗЕЛЕНИЙ ГРОМАДІ - ЗЕЛЕНЕ ВІДНОВЛЕННЯ»

за фінансової підтримки **Міжнародного фонду “Відродження”**,
листопад 2024 р. — червень 2025 р.

Мета: сприяння впровадженню екологічного компонента у соціально-економічний розвиток Зеленодольської територіальної громади Дніпропетровської області задля належного відновлення, сталого розвитку і забезпечення екологічної безпеки жителів громади.

«ОБ'ЄДНАНА ЕКОСПІЛЬНОТА - РУШІЙНА СИЛА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»

за фінансової підтримки у межах Проєкту «Імпульс», що реалізовується Міжнародним фондом «Відродження» та Фондом Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida), липень 2025 р. — жовтень 2027 р.

Мета: розвиток організаційної спроможності, посилення належної системи управління, системи фінансового менеджменту, проєктного менеджменту, зовнішньої комунікації, здатності виконувати аналітичну й адвокаційну діяльність, а також на стратегічне планування діяльності організації та виконання стратегічного плану організації. Розвиток коаліції “Досить труїти Україну” та “Школи зеленої демократії”.

«ВІДНОВЛЕННЯ ВОДНОЇ БЕЗПЕКИ - ОСНОВА СТІЙКОСТІ ГРОМАД»

за фінансової підтримки у межах Проєкту «Імпульс», що реалізовується Міжнародним фондом «Відродження» та Фондом Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida), листопад 2025 р. — лютий 2026 р.

Мета: Об'єднати організації громадянського суспільства, представників наукової спільноти, ОМС та державних органів задля обговорення актуальних питань забезпечення стійкості територіальних громад, постраждалих від знищення гідротехнічних споруд, раннього їх відновлення, громадської участі у напрацюванні та адвокації відповідних рішень.

«НЕДИСКРИМІНАЦІЙНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ПРОМИСЛОВОГО РЕГІОНУ. ДОСТУП ДО ПИТНОЇ ВОДИ»

за фінансової підтримки у межах Проєкту «Імпульс», що реалізовується Міжнародним фондом «Відродження» та Фондом Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida), листопад 2025 р. — жовтень 2026 р.

Мета: сприяння дотриманню принципів сталого розвитку, недискримінації мешканців промислової агломерації, зміцненню системи контролю дій влади, в тому числі в процесах відновлення, з боку громадськості; захисту прав мешканців промислової агломерації Кривий Ріг на чисте і здорове довкілля, доступ до екологічної інформації, в тому числі про стан вод; підвищенню ефективності адвокації та залучення громадськості до прийняття екологічних рішень.

«ПУНКТ СТІЙКОСТІ ДТКР»

за фінансової підтримки у межах Проєкту «Імпульс», що реалізовується Міжнародним фондом «Відродження» та Фондом Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida), грудень 2025 р. — березень 2026 р.

Мета: Сприяти стійкості команди шляхом забезпечення безперебійного електроживлення та зв'язку для гідних умов праці, виконання стратегічних та операційних завдань. Дооснащення офісу організації для персоналу та партнерів у пункт незламності.

ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ, УЧАСТЬ В ПРИЙНЯТТІ ЕКОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ

Ми працювали в умовах одночасної енергетичної кризи через посилення обстрілів російською федерацією енергетичної промисловості, посилення навантаження на довкілля та збереження інших воєнних ризиків.

Саме в цей період особливо гостро постало питання підзвітності бізнесу та держави перед громадянами.

Наша команда виступила системним експертним гравцем, який не просто реагує на окремі загрози, а формує довгострокові правила гри.

Протягом року ми взяли активну участь у процедурах оцінки впливу на довкілля. **Було проаналізовано 10 повідомлень про плановану діяльність та 10 звітів з ОВД.**

Кожен документ проходив комплексний екологічний та правовий аналіз. Ми готували фахові зауваження, брали участь у громадських обговореннях, працювали з місцевими громадами та експертами. В результаті такої системної роботи вдалося досягти принципових рішень.

Зокрема, було відмовлено у видачі висновку з ОВД щодо реконструкції об'єктів хвостового господарства ПРАТ «ІНГЗК» з метою створення об'єднаного хвостосховища.

Також двічі отримала відмову компанія ТОВ «Суша Балка» щодо розкриття та відпрацювання запасів багатих руд покладу «Дружба» нижче горизонту 1210 м – навіть після повторної подачі документів. Це є одним із найпоказовіших прикладів того, як професійний громадський аналіз здатний впливати на стратегічні промислові рішення в регіоні.

Окремим напрямом стала робота з **дозволами на викиди забруднюючих речовин.**

У 2025 році ми проаналізували 5 повних пакетів документів на отримання дозволів на викиди. У своїх зауваженнях ми акцентували увагу на неповних розрахунках, відсутності оцінки кумулятивного впливу та ризиках для здоров'я населення.

Кожен такий аналіз, який робить ДТКР – це не формальна процедура, а **реальний механізм** запобігання додатковому забрудненню повітря в регіоні з і без того високим техногенним навантаженням.

ПРОЦЕДУРА ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ ЕКОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ:

- > 10 повідомлень до планованої діяльності
- > 10 звітів з ОВД
- > 5 пакетів документів для отримання дозволу на викиди

ВІДМОВИ У ВИДАЧІ ВИСНОВКУ ДО ЗВІТУ З ОВД:

Реконструкція об'єктів хвостового господарства ПРАТ «ІНГЗК» з метою створення об'єднаного хвостосховища, розташованого на землях Карпівської сільської ради Криворізького району Дніпропетровської області (коригування)

ТОВ “Суша Балка”. Розкриття та відпрацювання запасів багатих руд покладу «Дружба» нижче горизонту 1210 м в позначках горизонтів 1227, 1244, 1261 та 1275 м шахти ім. Фрунзе (2 відмови, навіть після повторної подачі)

АДВОКАЦІЯ. АНАЛІТИКА. НОРМОТВОРЧІСТЬ.

Ми посилили адвокаційний компонент на національному рівні. У 2025 році організація підготувала ґрунтовні зауваження до Проекту наказу Міністерства захисту довкілля щодо інформування населення про якість повітря з використанням індексу якості повітря. Ми наполягали на прозорості даних, доступності інформації та недопущенні маніпуляцій із показниками. Також було підготовлено правовий висновок до законопроекту №11309 щодо змін до статті 91 КУпАП, який стосується відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. Ми надали зауваження до змін форми Програми державного моніторингу атмосферного повітря, відстоюючи необхідність системності та реальної інтеграції громадського моніторингу в державну систему.

Особливу увагу ми приділили стратегічним документам регіону. **Нами було здійснено публічний аналіз Стратегії розвитку Криворізької МТГ до 2030 року.**

Ми підсилили екологічний компонент документу, акцентуючи на водній безпеці, адаптації до кліматичних змін та принципах зеленого відновлення.

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 02008, www.rada.gov.ua

Голові ГС "Досить труїти Кривий Ріг"
Володимиру ШАБЛОВСЬКОМУ

Координаторці коаліції ГО
"Досить труїти Кривий Ріг"
Олені ШАФРАНОВІЙ

Шановний пане Володимире!
Шановна пані Олено!

У межах повноважень мною опрацьовано пропозиції громадської спілки "Досить труїти Кривий Ріг" щодо удосконалення державної екологічної політики та механізмів природокористування. Одночасно хотіла б окремо підкреслити негативний вплив поточних викликів на водну політику України та нагальну необхідність стратегічного та системного підходу у цій сфері.

Для мене питання водної політики - це не лише природоохоронна задача, а й питання реалізації базових прав людини, зокрема забезпечення доступу всього населення до якісної питної води, безпечної санітарії та послуг водопостачання, що відповідає базовим цілям сталого розвитку до 2030 року, декларованим міжнародними стандартами і практиками. Забезпечення цих прав має бути невід'ємною частиною державної екологічної політики, законодавчого забезпечення та парламентського контролю.

Водночас, водна політика повинна ґрунтуватися на принципах інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом, що відповідає європейським стандартам та Водній рамковій директиві Європейського Союзу, яка була взята за орієнтир у процесі імплементації права ЄС в Україні. Такий підхід передбачає не лише забезпечення «якісної води», а й ефективне управління водними басейнами, адаптацію до змін клімату, планування ризиків посух і паводків, а також охорону водних екосистем.

Подані пропозиції громадської спілки "Досить труїти Кривий Ріг" загалом корелюють з цими стратегічними напрямками та сприяють наближенню національних стандартів до європейських. Проте під час аналізу виявлено, що частина положень вимагає додаткового нормативного узгодження для реального впровадження. Зокрема, деякі ініціативи пропонують розширення контрольних

повноважень без чіткого визначення уповноважених суб'єктів, що потенційно суперечить вимогам Конституції щодо повноважень органів державної влади. Окремі положення потребують детальшого фінансово-економічного обґрунтування в контексті бюджетного планування та узгодження з Бюджетним кодексом, оскільки їх реалізація може мати суттєві бюджетні наслідки. Також існує ризик дублювання механізмів державного контролю без відповідної оптимізації, що може знизити ефективність реалізації екологічної політики.

З огляду на викладене, я вважаю за доцільне підтримати ті положення пропозицій громадської спілки "Досить труїти Кривий Ріг", що безпосередньо відповідають праву Європейського Союзу, не створюють нових паралельних механізмів управління та сприяють реалізації стратегічних цілей водної політики в Україні. Зокрема, це стосується норм, що сприяють підвищенню якості екологічного моніторингу, розвитку превентивних заходів, інтегрованому управлінню водними ресурсами та доступу до безпечних водних ресурсів для населення.

Додатково повідомляю, що порушені у зверненні питання вже перебувають у фокусі уваги Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування. Зокрема, головою Комітету Олегом Бондаренком було направлено звернення до Кабінету Міністрів України з пропозицією перегляду та оновлення Водної стратегії України на період до 2050 року з урахуванням наслідків водної кризи, спричиненої руйнуванням Каховської ГЕС, Оскільської греблі, Криворізької гідротехнічної споруди та інших об'єктів водної інфраструктури, а також із наголосом на необхідності підготовки законопроекту про водну безпеку та відповідної державної цільової програми. У межах встановлених процедур звернення громадської спілки "Досить труїти Кривий Ріг" передано на опрацювання органам виконавчої влади, а Комітет, зі свого боку, здійснює парламентський контроль за розглядом порушених питань і поінформує авторів звернення про результати та подальші кроки.

З повагою

Народний депутат України

Олена КРИВОРУЧКІНА

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Криворучкіна Олена Володимирівна
Сертифікат: 3FAA258538E5C8030400908D1831601274D3060
Дієсний до: 04.01.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
247a911-2025/292134 від 17.12.2025
2087728

Важливим результатом стала офіційна відповідь від заступниці голови екокомітету Верховної Ради Олени Криворучкіної, що засвідчило перехід від формального листування до змістовного діалогу між громадянським суспільством і парламентом.

*Також в цьому році ми працювали з представниками **Зеленодольської громади**.*

Разом з ними ми напрацювали базові аналітично-інформаційні матеріали, які стануть екологічною аргументацією як в проектах міжнародної технічної допомоги, так і під час розробки та впровадження в громаді місцевого плану управління відходами.

Його розробка стартувала в Зеленодольській МТГ під час реалізації нашого проекту.

АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАЛИШАЛАСЯ ОДНИМ ІЗ КЛЮЧОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ВПЛИВУ

У 2025 році ми підготували низку досліджень:

- > про післяпроектний моніторинг
- > механізми громадського впливу на екологічний контроль
- > вплив війни на водопостачання
- > аналіз якості повітря
- > дослідження якості питної води
- > результати моніторингу поверхневих вод та опитування мешканців щодо якості повітря

Ці матеріали стали не лише джерелом інформації для громадян, а й підґрунтям для адвокаційних кампаній.

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ГС ДТКР ЗА 2025 РІК

> **Громадянам про післяпроектний моніторинг**

dtkr.com.ua/gromadyanam-pro-pislyaproektnyj-monitoryng/

> **Зелена книга: Як громадянам впливати на екологічний контроль?**

dtkr.com.ua/zelena-knyga-yak-gromadyanam-vplyvaty/

> **Вплив війни на питне водопостачання міста Кривий Ріг**

dtkr.com.ua/vplyv-vijny-na-pytne-vodopostachannya/

> **Повітря Кривого Рогу за 2024 рік. Моніторингове дослідження**

dtkr.com.ua/povitrya-kryvogo-rogu-za-2024/

> **Громадське дослідження: Якість питної води в водопровідних мережах м. Кривий Ріг**

dtkr.com.ua/gromadske-doslidzhennya-yakist-pytanoi-vody/

> **Аналіз змін довкілlegового законодавства. Січень – березень 2025**

dtkr.com.ua/analiz-zmin-dovkillyevogo-zakonodavstva-sichen/

> **Аналіз змін довкілlegового законодавства. Травень – липень 2025**

dtkr.com.ua/analiz-zmin-dovkillyevogo-zakonodavstva-traven/

> **Результати опитування думки мешканців щодо якості повітря**

dtkr.com.ua/rezultaty-opytuvannya-dumky-meshkancziv-shhodo/

> **Результати осіннього дослідження поверхневих вод Кривого Рогу**

dtkr.com.ua/rezultaty-osinnogo-doslidzhennya-poverhnevyyh-vod/

> **Якість питної води водопровідних мереж міста Кривий Ріг**

<https://dtkr.com.ua/yakist-pytanoi-vody-vodoprovodnyh-merezh/>

> **Результати громадського дослідження стану поверхневих вод м.Кривий Ріг**

dtkr.com.ua/rezultaty-gromadskogo-doslidzhennya-stanu-poverhnevyyh/

У 2025 році ГС «Досить труїти Кривий Ріг» продовжила стратегічну співпрацю з **Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН)** в Україні в межах Меморандуму про співпрацю, підписаного у 2024 році. Якщо минулий рік став роком започаткування партнерства, то 2025-й - роком його практичної реалізації та поглиблення.

Співпраця з ПРООН у 2025 році була зосереджена на ключових для регіону викликах: водна безпека, подолання наслідків руйнування гідротехнічної інфраструктури, доступ до екологічної інформації, участь громадськості у прийнятті екологічно значущих рішень та інтеграція принципів зеленого відновлення у місцеву політику.

Ми продовжили інформування ПРООН щодо питань водозабезпечення громад Криворізького району, які залишаються вразливими через наслідки підриву Каховської ГЕС та системні проблеми із шахтними водами. А також про результати дослідження якості питної води у водопровідних мережах міста, здійснювали громадський моніторинг поверхневих вод та готували аналітичні матеріали щодо впливу війни на питне водопостачання, які стали можливими за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та Фонду Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida). Отримані результати стали підґрунтям для публічних обговорень, адвокаційних заходів та комунікації з органами місцевого самоврядування та органами державної влади.

КРУГЛІ СТОЛИ ТА КОНФЕРЕНЦІЇ 2025

КОНФЕРЕНЦІЯ «ВІДНОВЛЕННЯ ВОДНОЇ БЕЗПЕКИ – ОСНОВА СТІЙКОСТІ ГРОМАД»

Кульмінаційною подією 2025 року стала конференція «Відновлення водної безпеки - основа стійкості громад» у межах Проекту «Імпульс», що реалізовується Міжнародним фондом «Відродження» та Фондом Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida).

Вона об'єднала представників громадянського суспільства, науковців, органів влади та міжнародних партнерів навколо спільного бачення: водна безпека є базовою умовою стійкого відновлення регіону. Конференція дозволила синхронізувати позиції різних сторін, презентувати результати наших досліджень, окреслити напрями співпраці та інтегрувати принципи зеленого відновлення у локальні стратегії розвитку. Саме цей захід продемонстрував, що громадська експертиза може бути не лише критичною, а й конструктивною - формувати рішення, а не лише вказувати на проблеми.

КРУГЛИЙ СТІЛ ВОДНА БЕЗПЕКА В КРИВОРІЗЬКОМУ РАЙОНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Круглий стіл «Водна безпека в Криворізькому районі під час війни» став одним із важливих заходів року, оскільки питання води для регіону після руйнування гідро-технічної інфраструктури залишаються критичними.

Під час заходу обговорювалися ризики для водопостачання громад, вплив шахтних вод, стан поверхневих джерел та необхідність впровадження системного моніторингу.

Важливо, що дискусія вийшла за межі констатації проблем - було окреслено конкретні кроки щодо посилення контролю якості води, інтеграції громадського моніторингу в управлінські рішення та підвищення прозорості даних. Саме після цього заходу питання водної безпеки стало більш системно артикульованим на рівні місцевої політики.

ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЯ «ЗГОРТАННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ В ДОВКІЛЛЄВІЙ СФЕРІ ПІД ЧАС ВІЙНИ»

Не менш важливою стала пресконференція «Згортання демократичних процесів в довкіллевій сфері під час війни». У ній ми акцентували увагу на ризиках звуження процедур громадської участі, спрощенні дозвільних процесів без належного екологічного контролю та потенційних загрозах для екологічних прав громадян, ліквідації профільного Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів.

Захід став сигналом про необхідність збереження балансу між безпековими потребами держави та принципами прозорості й підзвітності.

Фактично ми задали рамку дискусії про те, що навіть в умовах війни екологічні стандарти не можуть бути знецінені.

ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЯ «ВОДНА КРИЗА: СТАН ПИТНОЇ ВОДИ, НАСЛІДКИ ПІДРИВУ РОСІЯНАМИ КАХОВСЬКОЇ ГЕС ТА ПРОБЛЕМА ШАХТНИХ ВОД»

Пресконференція «Водна криза: стан питної води, наслідки підриву росіянами Каховської ГЕС та проблема шахтних вод» стала публічною платформою для представлення результатів наших досліджень та моніторингових даних. Ми змогли донести до широкої аудиторії - мешканців, журналістів, представників влади - об'єктивну картину стану водопостачання, підкріплену аналітикою та лабораторними показниками. Цей захід значно посилив суспільну увагу до теми та створив додатковий запит на управлінські рішення у сфері водної безпеки. В інформаційному просторі питання якості води перестало бути локальною проблемою і набуло статусу системного виклику для промислового регіону.

КРУГЛИЙ СТІЛ «ЗМІНИ ДОВКІЛЛЕВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПІД ЧАС ВІЙНИ»

Круглий стіл «Зміни довкіллевого законодавства під час війни» став продовженням теми згортання демократичних процесів під час війни в експертній площині.

Під час заходу було проаналізовано актуальні законодавчі ініціативи, зміни до процедур моніторингу та інформування населення про якість повітря, а також ризики зменшення громадського контролю. Наша організація представила власні правові висновки та пропозиції до нормативних актів.

Важливо, що ці напрацювання згодом лягли в основу поданих офіційних зауважень і стали частиною ширшого адвокаційного процесу.

У сукупності проведені круглі столи та конференції стали важливим досягненням 2025 року. Вони зміцнили позицію організації як експертного центру з питань водної безпеки та екологічної політики, посилили довіру до наших досліджень, розширили коло партнерів та закріпили тему води як стратегічного питання відновлення промислового регіону.

Найголовніше - ці заходи перетворили громадський діалог на інструмент впливу, що має конкретні управлінські та нормативні наслідки.

ШКОЛА ЗЕЛЕНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

У 2025 році ГС «Досить труїти Кривий Ріг» продовжила розвивати Школу зеленої демократії та за фінансової підтримки у межах Проєкту «Імпульс», що реалізовується Міжнародним фондом «Відродження» та Фондом Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida) в жовтні звітного року провели III Школу зеленої демократії.

Ідея Школи зеленої демократії стала поштовхом для подальшого розвитку в різних напрямках партнерів всеукраїнської коаліції ГО «Досить труїти Україну!», таких як:

- > розвиток громадського моніторингу якості води
- > фіксація воєнних злочинів проти довкілля
- > участь у прийнятті екологічних рішень

У 2023 ми створили Школу зеленої демократії як платформу для підняття гострих проблем в сфері захисту довкілля, навчання інструментам захисту екологічних прав та інституційної підтримки екологічних громадських організацій, що входять до складу «Досить труїти Україну»; обміну досвідом та практичними знаннями, інструментами в сфері захисту екологічних прав; посилення співпраці, налагодження взаємодії між державними органами влади та громадськістю.

В РАМКАХ ШКОЛИ ПРОВОДИЛИСЯ НАВЧАННЯ ЗА ТАКИМИ НАПРЯМАМИ:

- ✿ захист екологічних прав
- ✿ захист довкілля в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення
- ✿ процедура оцінки впливу на довкілля: проблеми та рішення
- ✿ добросовісне використання відкритих даних
- ✿ гуманітарне розмінування
- ✿ огляд успішних практик громадського моніторингу довкілля
- ✿ висвітлення діяльності різних ГО в ЗМІ
- ✿ співпраця з закладами освіти

У 2025 році Школа Зеленої Демократії стала однією з найважливіших освітньо-комунікаційних ініціатив ГС «Досить труїти Кривий Ріг».

Як і попередні сесії, вона була спрямована на підсилення громадської спроможності в сфері захисту довкілля та екологічної політики, але в 2025-му формат і тематика отримали новий масштаб та системну спрямованість.

Подія проходила декілька днів поспіль і включала серію **лекцій, практичних тренінгів, панельних дискусій та групових семінарів.**

Одним із головних досягнень Школи Зеленої Демократії стало посилення розуміння практичних інструментів громадського моніторингу серед учасників, включно з використанням електронних протоколів та відкритих даних для оцінки якості води і повітря. Створений на заході нетворкінг сприяв обміну досвідом між регіональними активістами та екологічними експертами, що посилює мережеву співпрацю всередині всеукраїнської коаліції «Досить труїти Україну»

У підсумку, Школа Зеленої Демократії 2025 стала не лише навчальною подією, а й платформою, що формує нове покоління громадських лідерів у сфері екології. Вона сприяла підвищенню професійної спроможності учасників, створенню спільних напрацювань та сприяла поширенню практик успішного громадського впливу на екологічну політику та управління ресурсами в Україні.

*Основна мета Школи -
надати учасникам не лише теоретичні знання, а й практичні
навички для ефективної участі в екологічному контролі,
адвокації змін у довкіллевому законодавстві, моніторингу
якості повітря та водних ресурсів, а також побудови діалогу з
владою й бізнесом.*

КОНКУРС МІНІ-ГРАНТІВ

У 2024 році в рамках підсумкової конференції «Вільним людям - чисте довкілля!» серед представників всеукраїнської коаліції громадських організацій «Досить труїти Україну!» ми оголосили конкурс міні-грантів.

Це ефективний спосіб підтримувати наших партнерів з всеукраїнської коаліції ГО «Досить труїти Кривий Ріг», який ми не вперше використовуємо в нашій діяльності.

ПЕРЕМОЖЦЯМИ КОНКУРСУ МІНІ-ГРАНТІВ СТАЛИ ТРИ ОРГАНІЗАЦІЇ: «Еко-імпульс», «Довкола» та «Майдан Моніторинг».

Усі проекти мали на меті роботу з громадами та залучення громадськості до важливих демократичних процесів, в тому числі в розрізі воєнних злочинів.

Основна робота грантерами проводилась вже в 2025 році.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР СУСПІЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ «ЕКО-ІМПУЛЬС»» (ПОЛТАВА)

Назва: Екологічна Взаємодія: облаштування партисипативного простору на базі дендропарку «Криворудський».

Термін реалізації проєкту: Грудень 2024 – квітень 2025 р.

Мета: сприяти розвитку локальної демократії шляхом партисипації громадян Полтавщини у локальних програмах захисту довкілля на прикладі «Екологічних ініціатив», «Шкільного бюджету участі» та «Громадського бюджету участі».

Найбільше досягнення: Посилено спроможність представників Семенівської СТГ (діти шкільного віку, дорослі) готувати концепції проєктів, як інструментів здійснення місцевої демократії участі, шляхом проведення тренінгу «Теорія і практика екологічних ініціатив» та облаштування партисипативного простору на базі КУ «Дендропарк Криворудський» Семенівської СТГ.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР «МАЙДАН МОНІТОРИНГ»» (ХАРКІВ)

Назва: Як збирати цифрові докази воєнних злочинів рф

Термін реалізації проєкту: Грудень 2024 – квітень 2025 р.

Мета: навчання представників ОГС з фіксації цифрових доказів російських воєнних злочинах за фактом екоциду, які можуть стати частиною кримінальних проваджень.

Найбільші досягнення:

- проведено серію із 5 тренінгів, які включили в себе основи з фото та відеодокументування російських воєнних злочинів для кримінального провадження, вступ із документознавства у кримінальному провадженні, документування цифрових доказів та оформлення їх за міжнародними стандартами (протокол Берклі)
- учасникам було надано приклади та рекомендації із виконання домашнього завдання щодо документування російських воєнних злочинів

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ДОВКОЛА» (ТЕРНОПІЛЬ–ДНІПРО)

Назва: Громадська готовність реагувати на забруднення вод у надзвичайних умовах

Термін реалізації проєкту: Грудень 2024 – травень 2025 р.

Мета: Дослідити доступні інструменти та розробити алгоритм дій незалежного громадського моніторингу вод, які можуть бути застосовані громадянами та дослідниками для реагування та документування надзвичайного забруднення вод, що супроводжується замором риби.

Найбільші досягнення:

- доукомплектування громадської лабораторії моніторингу якості вод, яка на етапі реалізації проєкту у форматі Української водної експедиції допомогла 36 громадським ініціативам та активістам із 12 областей України дослідити екологічний стан та якість природних вод їх локальних громад.
- залучення (через інструменти поширення результатів проєкту) понад 42 еко-волонтерів та ініціативних груп до ініціативи громадського моніторингу екологічного стану та якості вод у громадах.
- реалізація проєкту дала поштовх для розвитку ініціативи Українська водна експедиція на після-проєктному етапі, під час якої громадська лабораторія ГО «Довкола» власним коштом продовжила поширювати досвід проєкту та допомогла 25 громадським ініціативам та активістам із 15 областей України дослідити екологічний стан та якість природних вод їх локальних громад.
- розробка та створення двох методик громадського моніторингу параметрів екологічного стану та чистоти поверхневих вод.

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕКОІНФОРМАЦІЇ ВІДЕОМАТЕРІАЛИ

У 2025 році одним із ключових інструментів впливу та просвітницької діяльності ГС «Досить труїти Кривий Ріг» залишалося системне створення та поширення відео-контенту, так нами було створено **19 навчальних відеоматеріалів**.

Ми розглядали відеоформат не просто як канал комунікації, а як стратегічний інструмент формування екологічної свідомості, підвищення обізнаності населення та адвокації рішень у сфері водної безпеки, якості повітря та управління відходами.

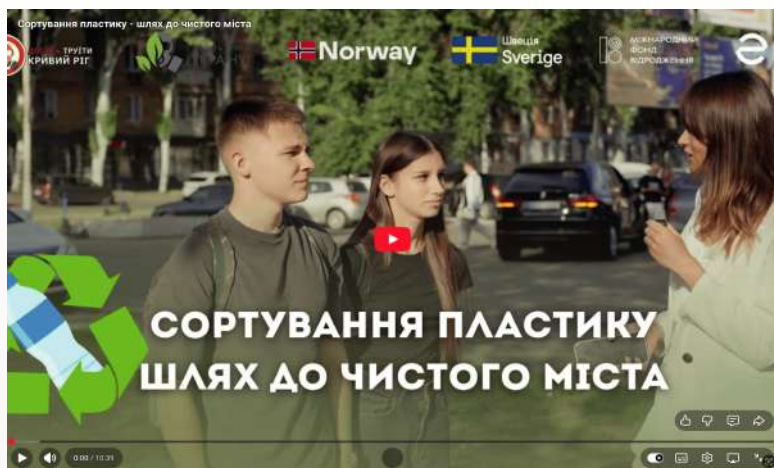
Протягом року було створено та поширено серію тематичних відеоматеріалів, що охоплювали найгостріші виклики регіону. Значна частина контенту була присвячена впливу війни на довкілля та здоров'я людей. У відео **«Вплив війни на питне водопостачання міста Кривий Ріг»** та **«Водна криза і зміна клімату»** ми комплексно розкрили наслідки підриву Каховської ГЕС, проблему шахтних вод та ризики для систем централізованого водопостачання. Матеріал **«Вплив війни. Витрати містян на вимушений ремонт нагрівальних приладів»** продемонстрував соціально-економічний вимір екологічної кризи, показавши прямий зв'язок між якістю води та фінансовим навантаженням на домогосподарства.

Окремий блок відео був спрямований на популяризацію екологічно відповідальної поведінки. Серія **«Екологічні міфи»** спростовувала поширені хибні уявлення щодо фільтрації води, переробки сміття та спалювання листя. Відео про сортування пластику, поводження з побутовими відходами та важливість відповідального споживання формували практичні навички у мешканців громади. Таким чином ми не лише інформували, а й змінювали поведінкові моделі.

Освітній компонент був посилений через відеоматеріали зі **Школи зеленої демократії 2025**, конференції стійкості та навчальних заходів у громадах, зокрема у Зеленодольській громаді. Теми варіювалися від правил використання води з поверхневих джерел до роз'яснення екологічних наслідків застосування фосфорних боеприпасів.

Це дозволило інтегрувати екологічну тематику в ширший контекст безпеки, здоров'я та прав людини.

Важливо, що відеоконтент став продовженням наших публічних заходів - пресконференцій, круглих столів та конференцій. Наприклад, відео з пресконференції **«Водна криза: стан питної води, наслідки підриву Каховської ГЕС»** дало змогу масштабувати експертну дискусію та донести її до значно ширшої аудиторії, ніж офлайн-формат.

Таким чином, відеоконтент став не допоміжним, а стратегічним напрямом діяльності організації. Ми змогли поєднати аналітику, експертні оцінки та зрозумілу для широкої аудиторії подачу, забезпечивши масштабне поширення екологічної інформації. Створений контент підвищив рівень обізнаності мешканців, посилив довіру до експертних даних та став ефективним інструментом адвокації екологічно відповідальних рішень у промисловому регіоні.

Ефективність обраної комунікаційної стратегії підтверджується статистикою соціальних мереж.

У 2025 році **Facebook-сторінка** організації забезпечила 157 089 переглядів із 6 095 взаємодіями та приростом 158 нових підписників.

Охоплення **сайту** склало понад 4,2 тисячі активних користувачів і 10 тисяч переглядів сторінок, що свідчить про стабільний інтерес до аналітичного та відеоконтенту. **Instagram** продемонстрував 72 040 переглядів та охопив майже 17 тисяч акаунтів, що є важливим показником залучення молодшої аудиторії.

На **YouTube-каналі** відео зібрали 1 518 переглядів, а кількість підписників зросла на 8 осіб. Найбільшу увагу отримали матеріали про воду і зміну клімату, алергії в Кривому Розі та відео зі спростуванням екологічних міфів.

НАШІ ЕКСПЕРТИ У 2025 ПРИЙМАЛИ УЧАСТЬ ТА ВХОДИЛИ ДО СКЛАДУ

- Міжнародної ради експертів з питань розслідування злочинів, вчинених в умовах збройного конфлікту
- Комітету НААУ з питань аграрного, земельного та довкіллевого права
- Робочих груп з реформування системи моніторингу та екологічної освіти при профільному Міністерстві та комітеті Верховної ради
- робочої групи з вирішення екологічних питань при виконкомі Криворізької міської ради
- Ради екологічного планування м. Кривий Ріг

У 2025 році ГС «Досить труїти Кривий Ріг» продовжила посилювати свою присутність у національному та міжнародному експертному середовищі, виступаючи не лише як громадська організація, а як визнаний аналітичний та адвокаційний центр у сфері екологічної політики. Участь наших фахівців у профільних заходах стала важливим інструментом впливу на формування рішень, підвищення прозорості та інтеграції екологічної тематики в ширший контекст відновлення країни.

Однією з ключових подій стала презентація дослідження **Руху ЧЕСНО** щодо корупційних ризиків та інституційних викликів у сфері охорони довкілля в Україні. Фахівці «Досить труїти Кривий Ріг» виступили співавторами цього аналітичного продукту, що засвідчує наш внесок у формування системного бачення проблем екологічного врядування. Дослідження порушило питання прозорості процедур, підзвітності контролюючих органів та ризиків у сфері видачі дозволів і погоджень. Участь у цій роботі підсилила позицію організації як експертного гравця, здатного працювати на перетині екології та антикорупційної політики.

Не менш важливою стала участь у дискусії **«Регіональні центри моніторингу: перспективи та виклики»**, присвяченій реформуванню системи екологічного моніторингу. Представники організації наголосили на необхідності інтеграції громадського моніторингу до державної системи та забезпечення відкритості даних. Ця позиція базується на багаторічному досвіді розбудови мережі громадського моніторингу якості води та повітря. Участь у такій дискусії дозволяє безпосередньо впливати на архітектуру майбутньої системи екологічного контролю.

Міжнародний семінар з управління відходами став ще одним майданчиком для обміну досвідом та презентації українських кейсів. Участь у заході дала змогу не лише перейняти європейські практики, а й представити виклики, з якими стикаються промислові регіони під час війни та відновлення. Таким чином організація інтегрує локальні проблеми у міжнародний порядок денний.

Значний вплив мала участь у **виїзному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, присвяченому водній кризі та проблемі шахтних вод**. Під час засідання представники «Досить труїти Кривий Ріг» презентували експертну позицію щодо ризиків для водопостачання та необхідності системних державних рішень. Пряма комунікація з парламентарями створює реальний канал впливу на формування законодавчих ініціатив і державної політики у сфері водної безпеки.

Участь у **засіданні за участі керівництва прокуратури області та представників різних гілок державної влади** засвідчила посилення взаємодії громадського сектору з правоохоронними органами. Організація акцентувала увагу на необхідності ефективного реагування на порушення екологічного законодавства та документування воєнних екологічних злочинів. Такий формат співпраці підвищує практичну цінність громадської експертизи та створює передумови для притягнення до відповідальності за екологічні правопорушення.

Виступ на **Міжнародному юридичному форумі** став прикладом інтеграції екологічної тематики у правничий дискурс. Питання екоциду, відповідальності за руйнування довкілля під час війни та необхідності розвитку міжнародно-правових механізмів захисту довкілля були представлені як глобальні виклики, що виходять за межі України. Це підсилює міжнародну видимість проблематики та позиціонує організацію як учасника глобальної експертної дискусії.

Участь у **конференції «Кривий Ріг 250: Регіональний полюс зростання в умовах відновлення України»** дозволила інтегрувати екологічну складову в стратегічний дискурс економічного розвитку міста. Організація наголосила, що відновлення промислового регіону не може відбуватися без урахування принципів зеленого переходу, водної безпеки та екологічної модернізації.

Сукупно ця активність має системне значення.

По-перше, вона підвищує експертність організації та її впізнаваність на національному рівні. По-друге, створює канали прямого впливу на прийняття рішень - від парламентських слухань до реформування моніторингових систем.

По-третє, формує репутацію надійного партнера для міжнародних організацій та аналітичних центрів.

У 2025 році «Досить труїти Кривий Ріг» продовжила закріплювати за собою роль не лише локального громадського об'єднання, а експертного центру, який бере участь у формуванні екологічної політики України в умовах війни та відновлення.

> Рух ЧЕСНО презентував результати дослідження про корупційні ризики та інституційні виклики у сфері охорони довкілля в Україні, співавторами якого стали фахівці Досить труїти Кривий Ріг.

dtkr.com.ua/ruh-chesno-prezentuvav-rezultaty-doslidzhennya/

> участь в дискусії “Регіональні центри моніторингу: перспективи та виклики”

dtkr.com.ua/uchast-v-reformuvanni-systemy-monitoringu/

> у міжнародному семінарі по управлінню відходами

dtkr.com.ua/uchast-gs-dosyt-truyity-kryvyj/

> виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування

dtkr.com.ua/vodna-kryza-v-ukrayini-shahtni/

> Участь в засіданні за участі керівництва прокуратури

dtkr.com.ua/uchast-v-zasidanni-za-uchasti/

> Міжнародний юридичний форум

dtkr.com.ua/vystup-oleny-shafranovoyi-na-mizhnarodnomu/

> конференції «Кривий Ріг 250: Регіональний полюс зростання в умовах відновлення України»

dtkr.com.ua/olena-shafranova-na-konferencziyi-kryvyj/

ЗМІ ПРО НАС

МІСЦЕВІ

expertkr.com.ua «Шахтні води Кривбасу»

1kr.ua «Скид та накопичення шахтних вод без дозволів та тимчасова експлуатація довжиною у 48 років: результати перевірки «Кривбасшахтозакриття»»

svoi.kr.ua «Криворіжці витрачають 30 млн грн на закупівлю доочищеної води щороку, – дослідження»

kr.informator.ua «»Полетіли» понад 3000 бойлерів: погана вода в Кривому Розі руйнує техніку»

veskr.com.ua «В Кривому Розі бойлери та посудомийки страждають від низької якості води»

krivrog.com «Сучасні проблеми з водою та новий водогін: як Кривий Ріг налагоджує водопостачання після падіння рівня води»

ndu.kr.ua «Коли громада не мовчить: як Кривий Ріг домігся відповідальності за екологічну аварію»

krivbass.city «У Кривому Розі вода технічно питна: що може покращити ситуацію з водопостачанням»

www.0564.ua «Чи небезпечна темна хмара у небі Кривого Рогу: фахівці пояснили причини явища, котре наполохало сьогодні містян»

РЕГІОНАЛЬНІ

11tv.dp.ua «Сміттева проблема»

vidomo.media «У Кривому Розі чотири роки зливали шахтні води в Інгулець»

ВСЕУКРАЇНСЬКІ

rada.gov.ua «Комітет з питань екологічної політики та природокористування провів виїзне засідання у м. Кривий Ріг на тему: «Водна криза: шахтні води, питне водопостачання та наслідки руйнування Каховської ГЕС»»

svit.kpi.ua «Мертве море Кривбасу»

maidan.org.ua «Анонс про початок проекту Аналіз ризиків і процедури управління ними»

recovery.win «Військові поховання і довкілля: що не так з меморіалом у Кривому Розі»

МІЖНАРОДНІ

ceskatelevize.cz «Arnika na Ukrajině»

ceobs.org «The GROMADA project: citizen science for environmental protection and accountability in Ukraine»

ДОСИТЬ ТРУЇТИ
УКРАЇНУ!

ДОСИТЬ ТРУЇТИ
КРИВИЙ РІГ!

